

foreslaaes Ordet „Kornmøller“ i Slutningen af Paragraphen forandret til „Veirmøller“.

Forslag af Sonne:

I den af Udvalget foreslaaede nye § 2 i Slutningen af Paragraphen mellem Ordene „Kornmøller“ og „bruges“ indskydes: „saavel som andre Veirmøller“.

(Det andet Ændringsforslag af samme Rigsdagsmand tages som Følge heraf tilbage.)

Det af Rigsdagsmanden for Bornholms 2den Valgfreds (Sonne) fravalgte Forslag blev ikke optaget af Rogen, og bortfaldt saaledes.

Paragrapherne 1 og 2 med de dertil hørende Ændringsforslag sattes først under Forhandling.

Ordføreren (Gasse): Den afgivne Betænkning oplyser, at Udvalgets Fleertal ikke har fundet det tilraadeligt at gaae ind paa det foreliggende Lovforslag i dets hele Omfang, men, idet samtlige Udvalgets Medlemmer have fundet, at der er Anledning til at sjerne nogle af de Indskrænkninger, der ere hjemlede ved den nugældende Forordning af 26de Marts 1845 om Søn- og Helligdagens vedbørlige Helligeholdelse, og, idet den ærede Forslagsstiller, der har været Medlem af Udvalget, af det specielle Hensyn, som han i Betænkningen har fremhævet, har fundet sig foranlediget til at tiltræde den af Udvalgets Fleertal fremstillede Betragtningssmaade, have vi kunnet blive enige i det Væsentlige med Hensyn til den Maade, hvorpaa Lovgivningen maatte ombannes, for saavidt muligt at kunne blive hensigtsvarende. Da Betænkningen indeholder de Hovedbetragtninger, igjennem hvilke Udvalgets Fleertal er kommet til de Indstillinger, som det har tilladt sig at forelægge det høitærede Thing, skal jeg henvise dertil; men med Hensyn til de 2 Paragrapher, som den ærede Formand har sat under Discussion, troer jeg det passende at fremhæve den Grundtanke, som Udvalgets Fleertal har troet at burde gjennemføre i Henseende til de nævnte 2 Paragrapher, den nemlig, at Lovgivningen maa ansees at fyldestgjøre, hvad der

kan paaligge den med Hensyn til Forpligtelse til at forebygge Søn- og Helligdagens Forstyrrelse, naar den, hvad Arbejde angaaer, retter sine Forbud imod det, som foretages uden for Huset, men derimod ikke indlader sig paa Forbud imod det Arbejde, som foregaaer inde i Huset, undtagen forsaavidt det maatte være af en saadan Bessaffenhed, at den offentlige Guds-tjeneste derved kunde forstyrres, og, hvad Forlystelser angaaer, blot indskrider med Hensyn til saadanne, der maae betragtes som offentlige. Det er den Hovedtanke, som har ledet Udvalgets Fleertal med Hensyn til de 2 Paragrapher, som nu ere under Forhandling; men jeg skal afholde mig fra yderligere at gaae ind paa disse, indtil det har viist sig, om der fremkommer nogen Grindring i Henseende til dem.

A. Larsen: Jeg kan ikke være enig med det ærede Udvalg, saaledes som det har behandlet denne Lov, som foreligger. Jeg troer, efter min Mening fører det hen til de samme Vilkaarligheder, som den gamle Helligdagsanordning fra 1845, idet den fremhæver visse Timer, om Helligdagene, som skulle overholdes eller i modsat Fald straffes med Mulet, og atter andre skulle være frie; der udhæves nogle Arbejder, som skulle være frie paa Helligdagene, og atter andre, som skulle straffes; jeg troer aldeles ikke, vi have Tilladelse til at gjøre en saadan Undtagelse. Vorherre har jo selv sagt: kom ihu, at du helligholder Hviledagen; han har ikke sagt, at vi blot skulle helligholde nogle Timer og andre ikke, men derimod den hele Dag, og Enhver, som er Christen, ikke blot af Navn, veed godt, at der er ingen Gjerning tilladt paa Helligdagene uden Kjærlighedens og Nødvendighedens Gjæringer, og hvo som overtræder dette Bud, skal alene staae Vorherre til Regnskab derfor og ingenlunde den verdslige Dyrighed. Det er aldeles ikke min Hensigt, hvorfor jeg fremfører dette, at jeg ønsker at have Frihed til at arbejde paa Helligdagene; jeg har Gud ske Lov! i de 28 Aar, jeg har været Gaardmand, aldrig været i den Nødvendighed at maatte benytte mig af den Frihed, som Helligdagsanordningen giver til at pløie og kjøre Korn paa de hellige Dage, derimod har jeg seet mine Naboer mangen Gang at være satte i den Nødvendighed; men jeg har